

6/1. KAYNAŖTIRMA YOLUYLA EĞİTİM UYGULAMALARINDA ÖĞRETMENLERE ÖNERİLER

Görme Yetersizliği Olan Öğrenciler İçin;

1. Az gören/görme engelli öğrencinizi sırasına kolaylıkla girip çıkabileceği şekilde sınıfın ön tarafına oturtun.
2. Az gören öğrencinizi güneş ışınları arkadan gelecek şekilde sınıfta uygun sıraya oturtun.
3. Dersi açık ve anlaşılır bir ses tonuyla öğrenciye dönerek anlatın.
4. Öğrenciye okulun bölümleri ile sınıfı tanıtarak, bağımsız hareketini sağlayacak ipuçlarını belirleyin, gerekiyorsa belirlediğiniz bölümlere Braille kabartma yazı/kabartma sembol ile etiketler hazırlayarak yerleştirin.
5. Öğrenciye çevresini tanıtırken başlangıçta çocuğun elini, elinizi üzerine koyarak çevreyi ve nesnelere tanıttırın, nesnelere neye benzediğini ve nasıl kullanıldığını açıklayın.
6. Sınıftaki diğer öğrencilere görme engelli öğrencinizin özelliklerini anlatarak, görme engelli öğrencinizin bağımsız hareket etme becerilerini sağlayacak tedbirleri birlikte belirleyin.
7. Öğrencinin sınıf arkadaşlarının seslerini ayırt ederek isimleri ile tanıması için, etkinlikler düzenleyin. (Örnek: sorduğunuz soruya cevap veren öğrencinin adının söylenmesi, "Şimdi Zeynep cevap verecek." denmesi gibi.)
8. Sınıftaki eşya, araç ve gereçlerin yerlerini sabit tutun, değişiklik yaptığınızda öğrencinizi haberdar edin.
9. Öğrencinin okula uyumda yaşadığı güçlüklerin üstesinden gelmesi için aile ile iş birliği yaparak alınacak önlemleri belirleyin.
10. Öğrencinizin sırasını paylaştığı arkadaşına uyumunu arttırmak için sıra arkadaşına görme engelli öğrencinize nasıl destek olacağına ilişkin bireysel olarak bilgi verin ve onun olumlu davranışlarını ve çabalarını ödüllendirin.

6/2. KAYNAŖTIRMA YOLUYLA EĞİTİM UYGULAMALARINDA ÖĞRETMENLERE ÖNERİLER

11. Az gören öğrencilere yönelik olarak ders materyallerini büyük punto ile hazırlayın.
12. Görme güçlüğü olan öğrencinizle konuşurken kendisiyle konuştuğunu anlaması için adını söyleyin.
13. Öğrencinize isteklerinizi belirtirken "Şunu bana ver." gibi görmeye dayalı cümlelerle ifade etmeyin, bunun yerine "Sağ elinin yanında duran kalemi bana ver." şeklinde açık yönerge vermeye dikkate edin.
14. Ders sırasında tahtaya konuları yazarken, sözel olarak da ifade edin.
15. Uygulanacak sınavda sınav sorularını okuyan kişinin diksiyonunun düzgün olmasına dikkat edin.
16. Sınav sorularını okuyan kişinin sınav yapılan dersle ilgili bilgisi olmasına dikkat edin,
17. Sınav sırasında öğrencinin isteği doğrultusunda, soruların tekrar okunmasına imkan verin,
18. Öğrencinin sınav sürecinde soruların başka kişiye okutulması sırasında doğan zaman kaybını ek süre olarak sınavda dahil edin.
19. Sınıf ortamında görme engelli veya az gören öğrencinin derse katılımını sağlamak için her derste ona en az bir iki soru sorun.
20. Sınavlarda cevabı karmaşık çizim ve şekillere dayanan sorular sormayın.
21. Öğrencinizin öğrenmesini destekleyecek araç ve gereçlerin (kabartma daktilo, masa tableti vb.) sınıf içinde kullanımını destekleyin.
22. Öğrencinizi kendi içinde gösterdiği gelişme ile değerlendirin ve öğrencinizin yapamadıklarına değil yapabildiklerine yoğunlaşın.
23. Öğrencinizin başarılarını anında ödüllendirin.

Bu ve Benzeri Sorularınıza Cevaplar İçin,
Bizimle İletişime Geçin !

Çukurova Rehberlik ve Araştırma Merkezi
Belediye Evleri Mah. 84176 Sk. No. 7/A
Çukurova/Adana
Tlf. 0 (322) 248 30 33 Fax: 0 (322) 248 30 34

ADANA ÇUKUROVA REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

GÖRME YETERSİZLİĞİ OLAN ÖĞRENCİLERİN KAYNAŖTIRMA YOLUYLA EĞİTİMİ ÖĞRETMENE REHBER

ÇUKUROVA/ADANA — 2024

1. KAYNAŞTIRMA YOLUYLA EĞİTİM NEDİR?

Kaynaştırma yoluyla eğitim: özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitimlerini, destek eğitim hizmetleri de sağlanarak yetersizliği olmayan akranları ile birlikte

resmî ve özel eğitim kurumlarında sürdürmeleri esasına dayanan özel eğitim uygulamasıdır. Bu uygulamalar kapsamında özel eğitime ihtiyacı olan bireyler; kaynaştırma yoluyla eğitimlerini, yetersizliği olmayan akranları ile birlikte aynı sınıfta tam zamanlı sürdürebilecekleri gibi özel eğitim sınıflarında yarı zamanlı olarak da sürdürülebilirler. Yarı zamanlı kaynaştırma uygulamaları, öğrencilerin bazı derslere yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte aynı sınıfta ya da ders dışı etkinliklere birlikte katılmaları yoluyla yapılmaktadır.

Öğretim yöntem ve teknikleri açısından genel ve özel eğitim birbirine benzemekle birlikte, kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerin yetersizlik türü, eğitim performansı ve ihtiyacına göre; araç-gereç, eğitim materyalleri, öğretim yöntem ve teknikleri ile ölçme ve değerlendirmeye ilgili konularda düzenlemeler yapılması gerekmektedir.

Bu kapsamda özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin; akademik performansı öğretim amaçları, yararlanacakları özel eğitim ve destek eğitim hizmetlerinin türü ve süresi, eğitim programına ilişkin uyarlamalar ile değerlendirme süreci belirlenerek "Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP)" hazırlanmalıdır. Hazırlanan BEP doğrultusunda öğrenme ortamlarının düzenlenmesi, öğretim yöntem ve tekniklerinin uyarlanması, problem davranışların ortaya çıkmadan önlenmesi bu bireylerde öğrenmenin etkili ve kalıcı olmasını sağlayacaktır.

2. GÖRME GÜÇLÜĞÜ OLAN ÖĞRENCİLER

Görme yetersizliği olan çocukları fark etmede birçok ipuçları vardır. Bunlar;

- ⇒Gözlerinin önünde bulunan ilgi çekici eşyaları takip edememe ya da farkına varamama,
- ⇒Uzun süre aynı yere bakma,
- ⇒Farklı bir şekilde gözlerini döndürme,
- ⇒Sık sık gözlerini ovma ve kaşıma,
- ⇒Gözlerini ışıktan kaçırma ve gözlerinde titreme,
- ⇒Sağa sola amaçsız uzanma ve sık sık düşme,
- ⇒Renkli bir resmin renklerini ayıramama,
- ⇒Gözlerde kızarma ve yaşarma,
- ⇒Gözlerinin ortasında bulanıklık ve ışık geldiğinde parlamama.

3. GÖRME GÜÇLÜĞÜ OLAN ÇOCUKLARIN ÖĞRENMELERİNE NASIL YARDIM EDİLİR?

- ◆ Çocuk hiç görmüyorsa, onun yaşatlarının yapmış olduğu faaliyetleri siz de bu çocukla birlikte yaparak çocuğun yetişmesine katkıda bulunabilirsiniz.
- ◆ Çocuk eğer çok az görüyorsa, onun görmesinden yararlanarak akranlarının yaptıklarını yaptırarak yetişmesine katkıda bulunabilirsiniz.
- ◆ Görme güçlüğü olan çocuklar öğrenirken nesnelere dokunur, nesnelere dokunarak çıkardıkları sesleri dinler, koklar ve tatlarına bakar.
- ◆ Çocuğun öğrenebilmesi için dokunması, işitmesi, koklaması ve tat alması mutlaka faaliyete geçirilmelidir. Çocuğun çevresini ve nesnelere öğrenebilmesi için diğer duyu organları kullanmasına mutlaka fırsat verilmelidir.
- ◆ Diğer duyu organlarını kullanarak çocuğun yeni şeyler öğrenmesi mutlaka cesaretlendirilmelidir.
- ◆ Sizin için ve diğer çocukların yapabilmeleri bakımından önemli görülmeyen şeyleri öğrenme çabaları mutlaka desteklenmelidir. Yeni bir şey yaptığında ya da yapmayı öğrendiğinde, mutlaka mutluluğunuzu fark etmesini sağlayınız.
- ◆ Çocuk mutluluğunuzu sesinizin tonundan ya da kullandığınız kelimelerden anlamalıdır.

4. GÖRME GÜÇLÜĞÜ OLAN ÇOCUK İÇİN SINIFI NASIL DÜZENLEMELİYİZ ?

- Mobilya, çiçek saksısı gibi eşyaların yerlerini sabit tutabilirsiniz. Yerleri sabit olan eşyaların dışında yaptığınızı değişiklikleri her defasında göstermeli ve yerlerini öğretmelisiniz.
- Kırılacak ve dökülecek eşyalar ayak altında bırakılmamalıdır. Yeni konular eşyalar ve yerleri her defasında çocuğa söylemelidir.
- Eğer çocuk az gören ise, oturma ve çalışması sırasında ışığın doğrudan gözüne gelmemesine ve ışığın kırılarak gözüne yansımaya özen gösterilmelidir.
- Elektrik kablosu ve benzeri eşyalara çocuk takılarak düşebilir. Bu gibi eşyalar kapı üstlerinden geçirilmelidir.

5. DOKUNARAK ÇEVRESİNİ VE NESNELERİ ÖĞRENME

- Görme yetersizliği olan çocuk sınıfta eşyaların tümünü elleriyle yoklayarak tanımalıdır. Eşyalar gerçek adları söylenerek tanıtılmalıdır.
- Zaman zaman çocuğun dokunma duyarlılığını geliştirmek için parmak uçlarıyla hissedeceği işler verilmelidir.
- Elleriyle çevresinde onları yoklamasına fırsat vererek çevreyi nasıl araştıracağına yardımcı olabilirsiniz.
- Çocuğun çevresinde yer alan nesnelere tanıması sırasında, başlangıçta elinizi çocuğun eli üzerine koyarak çevreyi ve nesnelere tanıttınız.
- Çocuğa tutabileceği nesnelere veriniz. Bu sırada tutmakta olduğu nesnenin ne olduğu, neye benzediğini ve nasıl kullanıldığını açıklayınız.
- Çocuk zamanla nesnelere çarpılmaktan korktuğu için gezinmekten ya da hareket etmekten kaçınabilir. Çocuğa kollarından birini yüzünün önünde, diğerini karın civarında tutmasını söyleyiniz. Böylece yürürken kollarının kendisini koruyacağını gösteriniz.

